

U Z N E S E N I E

Podľa § 197 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku, vec podozrenia z prečinu **zneužívanie právomoci verejného činiteľa** podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, ktorého skutku sa mal dopustiť

Ad 1) policajt služobne postupne zaradený na rôznych funkciách v štruktúrach Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, naposledy ako Prezident Policajného zboru tým, že v presne nezistenom čase v období rokov 1996 až 2020 udržiaval nadštandardné vzťahy s osobami označovanými ako kriminálne závadné osoby, ako aj zakrýval trestnú činnosť selektívne ním vybraných členov organizovaných zločineckých skupín najmä z regiónov Popradu a Kežmarku, z čoho mal získavať presne neurčený majetkový prospech,

Ad 2) policajt služobne postupne zaradený na rôznych funkciách na Odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Poprade a v súčasnej dobe ako Riaditeľ Národnej kriminálnej agentúry P PZ tým, že v presne nezistenom čase v období rokov 1997 až 2005 vyvíjal nezákonné aktivity za účelom zabrániť vyšetrovateľom konajúcim v kauze vraždy Gustáva Slivenského, aby z tohto skutku obvinili Milana Reichela z Popradu, kde mu takýmto konaním mal zabezpečiť neoprávnený prospech,

o d m i e t a m, nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

ODÔVODNENIE

Dňa 25.05.2020 bol na odbor inšpekčnej služby Východ doručený podnet Františka Bednára nazvaný „Gratulácia k nástupu do funkcie Ministra vnútra a informácia o aktivitách Svetového združenia bývalých politických väzňov týkajúcich sa ekonomickej a inej trestnej činnosti.“

Preštudovaním tohto podnetu bolo zistené, že František Bednár, vystupujúci v mene Svetového združenia bývalých politických väzňov o.i. v texte poukazuje na nezákonné aktivity, ktorých sa podľa jeho názoru mali dopustiť bývalý Prezident PZ gen. Mgr. Milan Lučanský a súčasný riaditeľ NAKA Mgr. Branislav Zurian.

I.

František Bednár v danom podnete informuje novovymenovaného Ministra vnútra SR o aktivitách Svetového združenia bývalých politických väzňov a zároveň žiada o finančnú dotáciu na činnosť uvedeného občianskeho združenia.

V ďalšej časti podania František Bednár poukazuje na nezákonnú činnosť vyššie menovaných osôb, kde výslovne uvádza, že Prezident PZ (gen. Lučanský) *zakrýval trestnú*

činnosť selektívne ním vybraných členov organizovaných zločineckých skupín, s ktorými sa dôverne pozná a ktorý určuje kto bude vyšetrovaný a kto nie.

V ďalšej časti František Bednár uvádza, že *Policajný prezident* čo potvrdzuje aj *nedotknuteľnosť* „Ježka“ postupuje zjavne selektívne a určuje čo a kto má byť vyšetrovaný. V prvom rade sleduje vlastné záujmy a udržanie sa vo funkcii policajného prezidenta aj po voľbách.

František Bednár ďalej poukazuje na citácie z novinových článkov, napr. od autora Alexa Bondarčuka, kde bolo uvedené: *Súčasný Prvý viceprezident Policajného zboru Mgr. Milan Lučanský menovaný do hodnosti generála je jedným z tých, ktorí v podtatranskom regióne, kde pôsobil, zabezpečovali beztretnosť mafiánovi Žembovi o ktorom všetci, vrátane médií podozrivo mlčia.*

Je všeobecne známe a existujú fotografie, že Milan Lučanský nielenže trávil dovolenky s osobami spájanými s organizovaným zločinom ale osobne sa dlhodobo pozná s Milanom Kušmirekom alias „Ježkom“ z Kežmarku, ktorého média spájajú s organizovaným zločinom a prepojením na dnes už nebohého Ondreja Žembu. Milan Lučanský sa zúčastnil na honosnom podujatí s názvom „Ježko-Cup“ spojeného s tenisovým turnajom a oslavami a má úzke kontakty na organizátora tohto turnaja.

V závere František Bednár poukazuje aj na *indície, ktoré nasvedčujú, že zdroj nadobudnutia viacerých nehmuteľností vo vlastníctve Milana Lučanského a jeho rodinných príslušníkov, vrátane vily na Floride, nie je až taký krištáľovo čistý ako prezentuje súčasný policajný prezident novinárom, ktorí sa o to zaujímajú.*

K osobe Branislava Zuriana František Bednár uvádza, že v čase vyšetrovania „kauzy odrezávania hláv“ a ďalších vrážd sa mal Milan Reichel vyvinúť s pomocou svojho kamaráta Branislava Zuriana (terajší riaditeľ NAKA), ktorý s ním v tom čase chodieval cvičiť do jeho posilňovne v hoteli. Zurianovi v zahľadení Reichlovej roly v zavraždení Slivenského podľa Mikuláša Černáka pomáhali aj vtedajší vyšetrovateľ a terajší prezident policajného zboru Milan Lučanský a bývalý prvý námestník generálneho prokurátora Peter Šufliarsky.

K danej veci boli v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku vypočutí Branislav Zurian ako aj gen. Milan Lučanský.

Generál Milan Lučanský vo svojej výpovedi uviedol, že vo všetkých prípadoch, ktoré sú spomenuté v podaní Františka Bednára prebehol riadny proces na okresnom alebo krajskom súde. Vo veci prebehlo riadne verejné pojednávanie takže odmieta, aby akýmkoľvek spôsobom ovplyvňoval vyšetrovanie a pomáhal Reichlovi. V rámci týchto pojednávaní mal nielen Mikuláš Černák, ale aj dozorujúci prokurátor možnosť preukázať podiel viny jednotlivých osôb na daných skutkoch.

K osobe Ondreja Žembu gen. Lučanský uviedol, že práve on bol jeden z prvých policajtov, ktorý sa snažili Ondreja Žembu odstíhať a to už pri jednej z prvých akcií v rokoch 2002-2003 keď sa riešila trestná činnosť bývalého policajta Štroncela.

K osobe Milana Kušmireka, gen. Milan Lučanský uviedol, že vie o koho sa jedná, ale nikdy sa s ním nestretol. Rovnako nemá žiadnu vedomosť o konaní tenisového turnaja, keďže ako poznamenal, tenis nehraje.

K financovaniu kúpy domu na Floride gen. Milan Lučanský uviedol, že tam prebehlo dávno finančné vyšetrovanie, kde musel príslušnému orgánu preukázať pôvod financií. Všetky transakcie prebehli legálnym spôsobom cez legálny účet. Rovnako tak, v danej veci konalo aj NBÚ a to bez toho, aby zistilo akékoľvek pochybenie z jeho strany.

Branislav Zurian k danej veci uviedol, že pokiaľ si pamätá tak ku vražde Gustáva Slivenského malo dôjsť v roku 1997. V tom čase však Branislav Zurian pracoval ako

inšpektor poriadkovej služby na OO PZ v Petržalka – Juh. Teda žiadnym spôsobom nemohol ovplyvňovať vyšetrovanie tejto kauzy.

Na odbor kriminálnej polície PZ v Poprade nastúpil dňa 01.10.1998 teda až rok po vražde, ktorú opisuje pán Bednár. Ako policajt operatívnej služby sa prvý krát s osobou Milan Reichel stretol niekedy v roku 2005, keď bol tento prepustený z výkonu väzby alebo trestu odňatia slobody.

K tomu, že má využívať posilňovňu patriacu Milanovi Reichelovi, Branislav Zurian uviedol, že začal cvičiť niekedy v roku 2008 a keďže v Poprade boli v tom čase v prevádzke len dve posilňovne, pričom jedna z nich patrila Milanovi Reichlovi a druhá Ondrejovi Žembovi, snažil sa striedať vstupy do týchto posilňovní, aby nemohol nikto uviesť, že cvičí len u konkrétneho majiteľa.

Branislav Zurian ďalej uviedol, že nielen v tom čase, ale aj v súčasnej dobe viacerí policajti, hasiči, podnikatelia cvičia v týchto posilňovniach. Za vstup do posilňovne si vždy riadne zaplatil a to buď jednorazový vstup alebo permanentku na mesiac. Má vedomosť, že do posilňovne Milana Reichela chodil aj samotný oznamovateľ František Bednár, ktorý tam občas vyvolával konflikty lebo nechcel platiť vstupné. To, či tam František Bednár chodí aj v súčasnej dobe cvičiť, nevedel uviesť.

V rámci preverenia uvedeného podnetu boli vykonané operatívne previerky a šetrenia za účelom získania relevantných informácií. V rámci tejto činnosti boli zistené informácie o tom, že pod č. konania SKIS-IS-BPKOK-37/2018-OPČ bolo vykonané operatívne preverovanie týkajúce sa anonymného oznámenia postúpeného z Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť k osobe gen. Mgr. Milana Lučanskeho a iných k možnému nelegálnemu nadobudnutiu majetku. Operatívne preverovanie bolo vybavené podľa čl. 21 ods. 5, písm. c/ N MV SR č. 92/2016 o operatívnej činnosti návrhom na ukončenie operatívneho preverovania.

II.

Prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona sa dopustí verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu.

Objektom tohto trestného činu je záujem na riadnom výkone právomoci verejných činiteľov a na výkone práv a povinností fyzických osôb a právnických osôb.

Objektívna stránka spočíva v konaní verejného činiteľa, ktorý koná s úmyslom (tu už ide o subjektívnu stránku) spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech niektorým z konaní uvedených v danej skutkovej podstate.

Vykonávanie právomoci spôsobom odporujúcim zákonu predstavuje také konanie páchatel'a, ktorý aktívne (komisívne) porušuje alebo obchádza zákony alebo právne predpisy, ktoré upravujú jeho právomoc.

Zákonné znaky v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zaobstarat' sebe alebo inému neoprávnený prospech vyjadrujú pohnútku (motív) konania páchatel'a. Uvedené znaky sú rovnocenné a majú alternatívne postavenie. Uvedený motív ako zložka subjektívnej stránky konania páchatel'a, ktorá iniciuje jeho konanie, musí byť preukázaný.

Právomocou verejného činiteľa sa rozumie predovšetkým jeho oprávnenie rozhodovať o právach a povinnostiach právnických a fyzických osôb a ukladať im úlohy. V širšom slova zmysle je právomoc moc, oprávnenie právo rozhodovať vôbec, kompetentnosť. I keď teda právomocou nie je možné vždy rozumieť len oprávnenie rozhodovať o právach a

povinnostiach občanov a ukladať im úlohy, je v pojme právomoc obsiahnutý vždy prvok moci a rozhodovania (upravené R 17/1967).

Zvýšená zodpovednosť verejného činiteľa nie je spojená s osobou, ale s činnosťou. Na trestnú zodpovednosť verejného činiteľa sa v zásade vyžaduje splnenie kumulatívnych podmienok, aby išlo o verejného činiteľa a aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou. Preto, ak osoba vykonávajúca funkciu verejného činiteľa spácha trestný čin, ktorý však nesúvisí s jej právomocou a zodpovednosťou, nemá postavenie (zvýšenú zodpovednosť) verejného činiteľa.

Vykonávanie právomoci spôsobom odporujúcim zákonu predstavuje také konanie páchatel'a, ktorý aktívne (komisívne) porušuje alebo obchádza zákony alebo právne predpisy, ktoré upravujú jeho právomoc. Ide o porušenie alebo obchádzanie konkrétneho zákona alebo konkrétneho právneho predpisu vydaného na základe zákona (vyhláška ministerstva).

Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie so špecifickou pohnútkou (motívom) spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech.

III.

V tomto konkrétnom prípade oznamovateľ František Bednár vo svojom podaní poukazuje na niekoľko medializovaných káuz, pričom predkladá ako dôkazy linky na články uverejnené v tlačových periodikách. Vo všetkých prípadoch sa jedná o články, v ktorých autori konštatujú „všeobecne známe“ fakty za využitia predchádzajúcich zverejnených článkov, príp. predkladajú svoje vlastné analýzy už skôr zverejnených článkov.

Tieto články, resp. analýzy sú častokrát tvorené za využitia tzv. investigatívnej žurnalistiky.

Z definície investigatívnej žurnalistiky vyplýva, že investigatívna žurnalistika je forma žurnalistiky, ktorá vyšetruje, skúma, analyzuje a zverejňuje závažné zločiny, politickú korupciu, korporačný a organizovaný zločin, porušovanie ľudských práv či vojnové zločiny.

Britský mediálny teoretik Hugo de Burgh hovorí, že „investigatívny novinár je muž alebo žena, ktorých profesiou je objaviť pravdu a identifikovať odchýlky od pravdy skrz akékoľvek médium, ktoré môže byť k dispozícii. Táto činnosť je nazývaná investigatívnou žurnalistikou a je odlišná od podobnej práce vykonávanej políciou, právnikmi, audítormi a regulačnými orgánmi v tom, že nie je obmedzená na jediný cieľ, nie je založená na predchádzajúcom právnom rozhodnutí a je úzko spojená s publicitou“.

Tu je potrebné zdôrazniť najmä časť poslednej vyššie citovanej vety, teda, že investigatívna žurnalistika je činnosť odlišná od podobnej práce vykonávanej políciou, právnikmi, audítormi a regulačnými orgánmi a nie je založená na predchádzajúcom právnom rozhodnutí.

Právna prax obsahuje množstvo súdnych rozhodnutí, ktoré pojednávajú o slobode slova, slobode prejavu a s tým spojenou činnosťou novinárov. Európsky súd pre ľudská práva opakovane zdôrazňuje, že *ochrana slobody prejavu sa vzťahuje nielen na informácie a myšlienky, ktoré sú prijímané priaznivo, alebo ktoré sa považujú za neškodné alebo za indiferentné, ale aj na také, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú*.

Inými slovami, novinár na dosiahnutie účelu napr. vyvolania verejnej kontroly u politikov alebo verejne činných osôb, môže používať určitú mieru preháňania a provokácie. Novinári majú (sociálnu) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo dostať také informácie.

Na druhej strane, pre účely trestného konania, je možné využiť len objektívne zistené a potvrdené fakty, očistené práve od akejkoľvek formy provokácie, zveličovania, fikcie a konšpirácií.

Podľa § 119 ods. 3 Trestného poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Taktiež samotné získanie dôkazu musí byť v súlade nielen s Trestným poriadkom, ale aj v súlade s medzinárodnými zmluvami upravujúcimi postupy a zásady trestného konania a ktorými je Slovenská republika viazaná.

V Trestnom poriadku sú tieto základné zásady obsiahnuté v § 2, kde hneď ods. 1 stanovuje, že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak ako zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Z uvedenej legálnej definície dokazovania vyplýva, že dôkazom (ani dôkazným prostriedkom) nie sú novinárske články. Na druhej strane, tieto články určite môžu poslúžiť ako prvotný zdroj informácií, tzv. operatívna informácia, pre rozbehnutie operatívno-pátracej činnosti, príp. následného vedenia trestného stíhania. Navyše novinár pri získavaní informácií pre prípravu článku môže použiť prostriedky, ktoré orgán činný v trestnom konaní nemôže, resp. ani nesmie použiť, inak by sa sám vystavil trestno-právnejmu postihu.

Teda na rozdiel od investigatívnej žurnalistiky, kde je možné využiť získané informácie na vytvorenie analýzy zistených skutočností s cieľom získať pozornosť, verejnú kontrolu alebo poukázať na nezákonnosť, v trestnom konaní sa vyrieknuté (tvrdené) skutočnosti musia dať objektívne preukázať najmä v konaní pred súdom.

Ako už bolo uvedené vyššie, novinársky článok nemôže slúžiť ako dôkaz v trestnom konaní, avšak môže slúžiť ako operatívna informácia pre políciu na začatie operatívneho preverovania, resp. po vykonaní úspešnej operatívno-pátracej činnosti, aj na začatie trestného stíhania, príp. vznesenie obvinenia konkrétnej osobe.

V súčasnej dobe sme svedkami, že takéto konania prebiehajú, sú vedené trestné stíhania, ktoré sa dokonca dotýkajú aj niektorých skutočností, na ktoré poukazoval František Bednár vo svojom písomnom podaní.

Tieto trestné stíhania vedú zložky, ktoré sú na to povolané jednak zo zákona (vecne a miestne príslušné), alebo určené osobitným rozhodnutím orgánu oprávneného vydať takéto rozhodnutie.

Na druhej strane je ale tiež potrebné poukázať na vyjadrenia gen. Milana Lučanského a Branislava Zuriana.

Generál Milan Lučanský vo svojej výpovedi odmietol, spájanie svojej osoby s Ondrejom Žembom, či Milanom Kušmirekom.

Ako výslovne uviedol, práve on bol jeden z prvých policajtov, ktorý našiel odvahu a snažil sa vykonať stíhanie Ondreja Žembu za jeho nezákonné aktivity. Rovnako poprel väzby a vzťah k Milanovi Kušmirekovi z Kežmarku a účasť na tenisovom turnaji s odôvodnením, že tenis ani nehrá.

Financovanie jeho domu na Floride bolo predmetom preverovania na pôde Národnej rady SR a to bez zistenia porušenia zákona.

Branislav Zurian zase uvádza, že v čase vraždy Ľudovika Slivenského v roku 1997 (marec), pôsobil ako inšpektor hliadkovej služby v Petržalke. Do Popradu prišiel pracovať až v októbri 1998, teda rok po skutku, takže reálne nemal ani možnosť žiadnym spôsobom ovplyvňovať vyšetrovanie uvedenej vraždy, resp. zakrývať účasť Milana Reichela na tomto skutku.

K využívaniu (návštevám) posilňovne patriacej Milanovi Reichelovi uviedol, že v čase, keď začal posilňovať (r. 2008) v Poprade boli v prevádzke dve posilňovne. Jedna patrila Reichelovi, druhá Žembovi, takže ak človek mal záujem cvičiť, musel chtiac – nechtiac využiť služby jednej z týchto posilňovní. Navyše, ako uviedol, on sa snažil striedať obe posilňovne, práve aby sa vyhol podozreniu, že preferuje jednu z nich, pričom za svoje vstupy si riadne patil.

Zákonnými podmienkami na začatie trestného stíhania, ktoré musia byť splnené kumulatívne (súčasne) sú existencia trestného oznámenia alebo iného podnetu, neexistencia zákonných dôvodov na postup podľa § 197 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a existencia skutkových okolností nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin.

Existencia skutkových okolností nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin je pozitívnou zákonnou podmienkou začatia trestného stíhania. Existencia týchto okolností musí byť zrejmá už z obsahu podaného trestného oznámenia, príp. z podkladov, ktoré si na doplnenie trestného oznámenia vyžiadal policajt alebo prokurátor.

Zistené skutkové okolnosti majú svedčiť o samotnom fakte spáchania trestného činu. Zo zistených skutočností musí vyplynúť podozrenie, že bol spáchaný konkrétny trestný čin. Nestačí „všeobecné podozrenie z trestnej činnosti“.

V tomto konkrétnom prípade, ako už bolo uvedené vyššie, bolo podané trestné oznámenie vo forme odkazov na rôzne novinárske články, ktoré analyzovali „všeobecne“ známe skutočnosti. V podanom oznámení sa nenachádzali žiadne nové skutočnosti, žiadne mená svedkov, príp. zainteresovaných osôb, ktoré by bolo možné využiť v procesno-právnej rovine.

Z uvedeného dôvodu, možno dané podanie použiť len ako kriminálnu informáciu.

Na druhej strane, ako už bolo uvedené, v niektorých skutkoch označených v písomnom podaní Františka Bednára už konajú iné, vecne a miestne príslušné orgány.

Vzhľadom k vyššie uvedenému, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a týmto považujem odmietnutie veci podľa § 197 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku za dostatočne odôvodnené, nakoľko sa v uvedenej veci nejedná o trestný čin a nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

POUČENIE: Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú je možné podať u vyšetrovateľa Odboru inšpekčnej služby Východ ÚI ÚIS, ktorý ho vydal do 3 pracovných dní od oznámenia uznesenia; sťažnosť nemá odkladný účinok.

Vyšetrovateľ PZ:

mjr. Mgr. Vladimír Vrábek